

חוגים מוכנות – מאמר החודש, אוגוסט 2019

This month's pick: thinking emergencies, August 2019

Volunteerism in Disaster Management Opportunities, Challenges and Instruments for Improvement

לאחרונה פורסם דו"ח מחקר של **Center for Security Studies (CSS), ETH Zurich** העוסק בהתארגנויות אזרחיות התנדבותיות המופיעות יותר ויותר בשנים האחרונות, עם עליה במקרי החירום מחד ועם אפשרויות התקשורת החדשות הקיימות מאידך.

התארגנויות אלה ("New" Volunteerism) משקפות את העובדה שרוח ההתנדבות לא נעלמה (למרות מגמות האורבניזציה והאינדיבידואליות) אלא השתנתה ומאופיינת היום בעיקר בהתארגנויות "אד הוק", במסגרת אירגונית פחות מובחנת ופורמלית ובהתבססות על מידע דיגיטלי, בעיקר מרשתות חברתיות.

אתחיל דווקא מהסוף. החוקרים מאמינים שכיום רשויות החירום הפורמליות כבר לא יכולות למנוע שת"פ עם ההתארגנויות הוולונטריות ההולכות ומתפתחות. כלומר, "לא, תודה" היא כבר לא אופציה בעניין המעורבות האזרחית והרשויות צריכות למצוא דרך לשלב גופים אזרחיים אלו בפעילות בזמן אסון. בנוסף, יש להתייחס לשילוב המתנדבים כהשקעה שמשפרת מוכנות ו"ניהול מצבי אסון". כמו כן, התנדבות נתפסת כיום כסוג של שותפות ונראה שלרשויות הפורמליות שמנהלות אירועי חירום כבר אין מונופול על התהליך.

לכן, המחקר מציע כלים ליצירת האיזון בין האפשרויות הטמונות בהתארגנויות אלה ("New" Volunteerism) יחד עם האתגרים הלא פשוטים הנובעים מהם.

המחקר כלל בחינה מקיפה של מסמכים משפטיים, מסמכי מדיניות וקווים מנחים במדינות שונות. בנוסף נערכו ראיונות עומק עם גופים ואנשים המטפלים במצבי חירום ובעיקר בעלי תפקידים הנמצאים בממשק של הגוף הציבורי והמתנדבים האזרחיים. לבסוף נערכו סדנאות מומחים בינלאומיות שהתייחסו למורכבות של שת"פ ציבורי – אזרחי.

המחברים מאפיינים את סוגי ההתארגנויות בהתייחסות לשלושה ממדים: רמת הפורמליות בארגון, רמת שת"פ והאינטגרציה עם הרשויות הפורמליות ורמת הוורטואליות – לוקליות שלהם. בעבודה נבחנו חמישה מקרי בוחן באירופה ואוסטרליה, שבכל אחד מהם קומבינציה שונה של הרמות הנ"ל.

המחקר מציג את האתגרים הן בתחום התפעולי (לוגיסטיקה של ריבוי מתנדבים שמצריכה אספקת מזון, לינה וכד' או היווצרות של מחלות, סטרס או מוות בקרב המתנדבים עצמם), הן בתחום המשפטי (העדר תחיקה בתחום) ושינויים חברתיים ופוליטיים המשפיעים על תפיסת תפקידם של המתנדבים.

מולם מוצגים היתרונות הגלומים במתנדבים המשמשים מגיבים ראשונים מתוך הקהילה, תרומתם לבניית הון חברתי-קהילתי המשפיע על חוסן הקהילה, התאמה מהירה של הקהילה למצב משתנה ושימוש בטכנולוגיות חדשות למצבי חירום.

על מנת ליהנות מהיתרונות ולגשר על הקשיים הצינו החוקרים מספר כלים המוצגים בטבלה המסכמת להלן:

Goal: Coordination of volunteer effort In the Immediate post disaster stage		
Objectives	Principles	Summary of Suggested Actions
Empowered individuals and communities	<ol style="list-style-type: none"> 1. People affected are the first priority 2. Spontaneous volunteering aids recovery and resilience 3. Jurisdictions will take considered policy positions about engaging spontaneous volunteers 	<ul style="list-style-type: none"> • Consider the management of spontaneous volunteers in recovery plans and budgets • Identify suitable post-disaster activities in advance • Involve existing community groups in pre-event recovery planning and exercising • Review existing legislation that addresses risk and liability for spontaneous volunteers
Efficient and effective coordination of spontaneous volunteers	<ol style="list-style-type: none"> 4. Processes will need to engage volunteers and support agencies 5. Standard volunteer management processes apply in emergencies 6. Spontaneous volunteering is included in existing recovery arrangements 	<ul style="list-style-type: none"> • Develop scalable processes that reflect the motivations of spontaneous volunteers • Provide information about how the needs of people affected by the disaster are being met • Register spontaneous volunteers and monitor their safety and wellbeing • Integrate arrangements for spontaneous volunteers into existing emergency management plans
Satisfied volunteers who may continue to volunteer in the emergency management sector	<ol style="list-style-type: none"> 7. Everyone has a right to help and be valued 8. The time when help is offered may not coincide with the need for volunteers 9. Effective, timely and consistent communication is essential 	<ul style="list-style-type: none"> • Recognise the inevitable nature of spontaneous volunteering • Provide training and guidelines for individuals and emergent groups who may spontaneously volunteer • Promote future volunteering opportunities and ensure effective follow-up and referral • Develop communication plans and key messages including the use of social media in recovery

לפרטים נוספים : [https://css.ethz.ch/content/specialinterest/gess/cis/center-for-securities-studies/en/think-tank/themes/risk-and-resilience/details.html?id=/v/o/l/u/volunteerism in disaster management oppo](https://css.ethz.ch/content/specialinterest/gess/cis/center-for-securities-studies/en/think-tank/themes/risk-and-resilience/details.html?id=/v/o/l/u/volunteerism%20in%20disaster%20management%20oppo)